

Početna Stranica > ... > Sudski Postupci > Građanski Predmeti > Sud Koje Države Je Nadležan? > Poland

Sud koje države je nadležan?

Sadržaj omogućio

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

 Poljska

1 Moram li tužbu podnijeti redovnom građanskom sudu ili specijaliziranom sudu (npr. sudu za radne sporove)?

U Poljskoj građanske predmete rješavaju redovni sudovi (*sądy powszechne*) i Vrhovni sud (*Sąd Najwyższy*) (vidjeti: [Nacionalni pravosudni sustavi – Poljska](#)) ako nisu u nadležnosti specijaliziranih sudova.

Odredbe koje se odnose na sudsku nadležnost utvrđene su u Zakonu o parničnom postupku (*Kodeks Postępowania Cywilnego*) u člancima od 16. do 18. i člancima od 27. do 46.

U okružnim sudovima (*sądy rejonowe*), predmete građanskog prava vode sljedeći odjeli:

- Građanski odjel;
- Obiteljski i maloljetnički odjel (obiteljski sud, *sądy rodzinne*) – za obiteljske i skrbničke predmete; predmete koji se odnose na moralnu iskvarenost maloljetnika i kažnjiva djela koja su počinili; predmete koji se odnose na liječenje osoba ovisnih o alkoholu, drogama ili psihotropnim tvarima; kao i za predmete koji su, u skladu s ostalim zakonodavstvom, u nadležnosti suda za skrbništvo;
- Odjel za rad i socijalnu sigurnost (radni sudovi, *sądy pracy*) – za predmete u području radnog prava i socijalne sigurnosti;
- Trgovački odjel (trgovački sudovi, *sądy gospodarcze*) za predmete u području trgovačkog prava i građanskog prava između poslovnih subjekata u pogledu njihova poslovanja; predmete koji se odnose na odnose u društvu i među partnerima; predmete protiv članova upravnih odbora društava; predmete koji se odnose na zahtjeve podnesene zbog neistinitih izjava koje su članovi upravnih odbora podnijeli Državnom sudskom registru; predmete protiv poslovnih subjekata u kojima se traži izdavanje sudskog naloga za zaustavljanje štete koju nanose okolišu ili naknadu prouzročene štete te za zabranu ili ograničenje aktivnosti koje su prijetnja okolišu; predmete koji se odnose na ugovore o građevinskim radovima i ugovore koji su blisko povezani s postupkom gradnje radi izvođenja građevinskih radova; predmete koji se odnose na ugovore o *leasingu*; predmete protiv osoba koje su podredno, solidarno ili pojedinačno odgovorne za dug poslovnog subjekta na temelju zakona ili pravnog akta; predmete između tijela poduzeća u državnom vlasništvu; predmete između poduzeća u državnom vlasništvu ili njegovih upravnih tijela i njegova sastavnog ili nadzornog tijela; predmete koji se odnose na stečaj i restrukturiranje; predmete koji se odnose na dodavanje klauzule o izvršivosti u izvršivu ispravu koja je pravomoćna ili neposredno izvršiva odluka trgovačkog suda ili nagodba sklopljena pred tim sudom; predmete koji se odnose na opoziv klauzule o izvršivosti iz izvršive isprave koja je pravomoćna ili neposredno izvršiva odluka trgovačkog suda ili nagodba sklopljena pred tim sudom; te za stečajne predmete;
- Zemljišno-knjižni ured – za vođenje zemljišnih knjiga i postupanje s ostalim građanskim predmetima koji se odnose na postupke povezane sa zemljišnim knjigama.

Regionalni sudovi (*sądy okręgowe*) u Poljskoj imaju odgovarajuće odjele, osim zemljišno-knjižnog odjela te obiteljskog i maloljetničkog odjela. Regionalni sudovi u Poljskoj imaju građanski obiteljski odjel koji je nadležan za odlučivanje posebno o predmetima razvoda braka, zakonske rastave i završetka zakonske rastave, za poništenje braka, utvrđivanje postojanja ili nepostojanja braka ili izricanje izvršivosti presuda inozemnih sudova u

obiteljskim predmetima.

Regionalni sud u Varšavi ima sljedeći dodatni odjel:

Sud za zaštitu tržišnog natjecanja i potrošača (*Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów*), čiji djelokrug obuhvaća odlučivanje o predmetima koji se odnose na sprečavanje monopola i reguliranje energetskog sektora.

Osim toga, regionalni sudovi u Gdanjsku, Katowicama, Lublinu, Poznanu i Varšavi imaju odjele za intelektualno vlasništvo, koji odlučuju o predmetima koji se odnose na zaštitu intelektualnog vlasništva (uključujući Regionalni sud u Varšavi), zaštitu žigova i dizajna Zajednice, povredu, prijetnje, nepostojanje povrede industrijskih dizajna i žigova, ništavost dizajna Zajednice, istek i proglašavanje ništavosti žigova te posljedice povrede žigova.

Osim toga, 1. siječnja 2010. Okružni sud u Lublinu (trenutačno Okružni sud Lublin-Zachód (Lublin zapad)) proglašen je nadležnim sudom za odlučivanje o predmetima koji su u nadležnosti drugih okružnih sudova u elektroničkom postupku pokrenutom nalogom za plaćanje.

2 Ako je predmet u nadležnosti redovnih građanskih sudova (odnosno ako ti sudovi imaju odgovornost za takve predmete), kako doznati kojem sudu treba podnijeti tužbu?

Opće je pravilo da su okružni sudovi nadležni za građanske predmete u prvom stupnju. Okružni sudovi (*sądy rejonowe*) nadležni su za sve predmete osim onih koji su zakonom dodijeljeni (članci 16. i 507. Zakona o parničnom postupku) regionalnim sudovima.

Regionalni sudovi (*sądy okręgowe*) imaju prvostupanjsku nadležnost za predmete navedene u članku 17. Zakona o parničnom postupku, odnosno za:

1. neimovinska prava i imovinske zahtjeve koji se nastoje ostvariti zajedno s tim pravima osim predmeta za utvrđivanje ili osporavanje pravnih odnosa roditelja i djece, predmeta za poništavanje priznanja očinstva i gubitak prava na posvojenje;
2. zahtjeve na temelju Zakona o tisku;
3. imovinska prava ako vrijednost predmeta spora premašuje 100 000 zlota osim predmeta o uzdržavanju, predmeta o povredi vlasništva, predmeta o utvrđivanju podjele bračne stečevine i predmeta u okviru elektroničkog postupka pokrenutog nalogom za plaćanje;
4. izricanje presude kojom se zamjenjuje odluka o podjeli zadruge;
5. stavljanje izvan snage, poništenje ili utvrđivanje nepostojanja odluka upravnih tijela pravnih subjekata ili organizacijskih jedinica koje nisu pravne osobe, ali im je zakonom dodijeljena pravna osobnost;
6. naknadu zbog štete prouzročene izricanjem nezakonite pravomoćne presude;
7. zahtjeve zbog povrede prava na temelju pravila o zaštiti osobnih podataka.

Nadalje, nadležnost regionalnih sudova obuhvaća na primjer:

1. predmete koji se odnose na nesposobnost;
2. predmete za rješavanje sporova koji se odnose na poslovanje poduzeća u državnom vlasništvu: između uprave i direktora poduzeća, upravnih tijela poduzeća i njegovih osnivačkih tijela te između upravnih tijela i tijela koje obavlja nadzor poduzeća;
3. predmete za priznavanje presuda inozemnih sudova i proglašavanje njihove izvršivosti (članak 1148. stavak 1. i članak 1151. stavak 1. Zakona o parničnom postupku). U predmetima koji se odnose na imovinska prava, tužitelj je obavezan u tužbenom zahtjevu precizno navesti iznos predmeta spora, osim ako je predmet spora konkretan novčani iznos;
4. predmete povezane s intelektualnim vlasništvom, tj. predmete koji se odnose na zaštitu autorskog i srodnih prava, zaštitu prava industrijskog vlasništva i drugih prava koja se odnose na nematerijalnu imovinu, kao i na predmete koji se odnose na sprečavanje i borbu protiv nepoštenog tržišnog natjecanja, zaštitu prava osobnosti u mjeri u kojoj se odnosi na korištenje prava osobnosti u svrhu individualizacije, oglašavanja ili promidžbe poduzeća, robe ili usluga te zaštitu prava osobnosti u vezi sa znanstvenim aktivnostima ili izumima (članak 479. stavak 90. točka 1. i članak 479. stavak 89. točke 1. i 2. ZPP-a). U skladu s člankom 479. stavkom 90. točkom 2. ZPP-a Okružni sud u Varšavi ima isključivu nadležnost za odlučivanje u predmetima povezanim s intelektualnim vlasništvom koji se odnose na računalne

programe, izume, korisne modele, topografije integriranih krugova, biljne sorte i poslovne tajne u tehničkim pitanjima.

U predmetima koji se odnose na imovinska prava, tužitelj je obvezan u tužbenom zahtjevu precizno navesti iznos predmeta spora, osim ako je predmet spora konkretan novčani iznos.

U predmetima koji se odnose na novčane zahtjeve, čak i ako su podneseni kao zamjena za drugu tužbu, navedeni novčani iznos čini vrijednost predmeta spora.

U drugim predmetima u pogledu imovine tužitelj je obvezan navesti vrijednost predmeta spora navođenjem novčanog iznosa u tužbenom zahtjevu, u skladu s člancima od 20. do 24. Zakona o parničnom postupku.

2.1 Postoji li razlika između nižih i viših redovnih građanskih sudova (npr. okružnih sudova kao nižih sudova i regionalnih sudova kao viših sudova), a ako postoji, koji je sud nadležan za moj predmet?

Vidjeti točku 2.

2.2 Mjesna nadležnost (je li sud u gradu A ili gradu B nadležan za moj predmet?)

Poljski Zakon o parničnom postupku razlikuje sljedeće vrste sudske nadležnosti: opću (članci od 27. do 30.), alternativnu (članci od 31. do 37.) i isključivu (članci od 38. do 42.). Dodatna pitanja koja se odnose na mjesnu nadležnost uređena su posebnim odredbama (članci od 43. do 46. Zakona o parničnom postupku).

Mjesna nadležnost detaljno je opisana u točkama od 2.2.1. do 2.2.3.

2.2.1 Osnovno pravilo mjesne nadležnosti

Opća mjesna nadležnost

Tužbe se podnose pred prvostupanjskim sudom koji ima mjesnu nadležnost u prebivalištu tuženika (članak 27. Zakona o parničnom postupku).

U skladu s člankom 25. Zakona o parničnom postupku, prebivalište fizičke osobe mjesto je ili grad u kojemu ta osoba boravi s namjerom trajnog boravka. Ako tuženik nije poljski državljanin, opća nadležnost određuje se u skladu s njegovim mjestom boravka, a ako je mjesto boravka nepoznato ili nije u Poljskoj, tužba se mora podnijeti u skladu s tuženikovim posljednjim prebivalištem u Poljskoj.

Tužbe protiv Državne riznice moraju se podnijeti sudu s nadležnošću nad sjedištem organizacijske jedinice na koju se spor odnosi. Ako Državnu riznicu zastupa Državno odvjetništvo Republike Poljske (*Prokuratoria Generalna Rzeczypospolitej Polskiej*), tužbe se podnose sudu u čijoj je nadležnosti sjedište podružnice Državnog odvjetništva odgovorne za organizacijsku jedinicu na koju se tužba odnosi.

Tužbe protiv drugih pravnih osoba i drugih subjekata koji nisu fizičke osobe podnose se sudu u čijoj je nadležnosti njihovo sjedište (članak 30. Zakona o parničnom postupku).

2.2.2 Iznimke u odnosu na osnovno pravilo

Vidjeti točku 2.2.2.1.

2.2.2.1 Kada mogu odabrati između suda u mjestu u kojem tuženik živi (sud određen primjenom osnovnog pravila) i drugog suda?

Alternativna mjesna nadležnost omogućuje tužitelju da odabere sud u određenim predmetima. Tužitelj zatim može podnijeti tužbu sudu opće nadležnosti ili drugom sudu navedenom u člancima od 32. do 37. stavku 2. Zakona o parničnom postupku.

Alternativna mjesna nadležnost predviđena je u sljedećim predmetima:

- za zahtjeve za naknadu za uzdržavanje i za utvrđivanje roditeljstva djeteta te za povezane zahtjeve – tužbe se mogu podnijeti sudu koji je nadležan za prebivalište stranke koja je nositelj prava;
- za imovinski zahtjev protiv poslovnog subjekta – tužbe se mogu podnijeti sudu u čijoj su nadležnosti

- sjedište ili podružnica tog subjekta ako je zahtjev povezan s djelatnostima sjedišta ili podružnice;
- tužbe za sklapanje, utvrđivanje sadržaja, izmjenu, utvrđivanje postojanja, izvršenje, raskid ili poništenje ugovora, kao i za naknadu štete zbog neizvršenja ili nepravilna izvršenja ugovora, mogu se podnijeti sudu u čijoj je nadležnosti mjesto izvršenja ugovora; mjesto izvršenja ugovora smatra se mjestom izvršenja koje je tipično za određenu vrstu ugovora, posebno u slučaju: 1. prodaje pokretne robe – mjesto na kojem je roba isporučena ili je trebala biti isporučena u skladu s ugovorom; 2. pružanja usluga – mjesto na kojem su usluge pružene ili su trebale biti pružene u skladu s ugovorom; a u slučaju ikakvih nedoumica, mjesto izvršenja ugovora trebalo bi se potvrditi ispravom;
- za odštetni zahtjev – tužbe se mogu podnijeti sudu u čijoj je mjesnoj nadležnosti nastupio događaj koji je prouzročio štetu;
- tužba za zaštitu prava osobnosti koja su povrijedili masovni mediji može se podnijeti sudu u čijoj su nadležnosti mjesto boravka ili registrirano sjedište tužitelja;
- za plaćanje dospjelog iznosa za vođenje predmeta – tužbe se mogu podnijeti sudu u čijoj je nadležnosti mjesto u kojem je pravni zastupnik vodio predmet;
- za tužbeni zahtjev u okviru najma nekretnine (*najem* ili *dzierżawa*) – tužbe se mogu podnijeti sudu u čijoj je nadležnosti mjesto na kojemu se nalazi nekretnina;
- protiv stranke koja je obvezana zadužnicom ili čekom – tužbe se mogu podnijeti sudu u čijoj je nadležnosti mjesto plaćanja. Određeni broj stranaka koje su obvezane zadužnicom ili čekom mogu se suočiti sa skupnom tužbom sudu u čijoj je nadležnosti mjesto plaćanja ili sudu opće nadležnosti za primatelja ili izdavatelja zadužnice ili čeka;
- tužba za zahtjev koji proizlazi iz bankovne transakcije protiv banke, drugog organizacijskog subjekta ovlaštenog za obavljanje bankarskih aktivnosti ili njihovih pravnih nasljednika može se podnijeti sudu u čijoj su nadležnosti prebivalište ili registrirano sjedište tužitelja. Ta se odredba primjenjuje i na tužbe protiv hipotekarne banke ili njezina pravnog nasljednika za zahtjev koji proizlazi iz aktivnosti hipotekarne banke;
- u pogledu radnog prava – tužbe se mogu podnijeti sudu u čijoj je mjesnoj nadležnosti određeni posao bio, jest ili će biti izvršen, ili sudu u čijoj je mjesnoj nadležnosti smještena poslovna jedinica u kojoj je osoba zaposlena (članak 461. stavak 1. Zakona o parničnom postupku).

2.2.2.2 Kada moram odabrati neki drugi sud, a ne onaj u mjestu u kojem tuženik živi (sud određen primjenom osnovnog pravila)?

Isključiva nadležnost suda znači da o predmetu može odlučivati isključivo sud utvrđen u Zakonu. Isključiva nadležnost predviđena je:

- u predmetima koji se odnose na vlasništvo ili druga stvarna prava nad nekretninama, kao i u predmetima koji se odnose na posjedovanje nekretnina i zahtjeve na temelju članaka 231., od 224. do 228. i 230. Zakona o parničnom postupku u dijelu u kojem se odnose na nekretnine: tužbe se mogu podnijeti samo sudu u čijoj je nadležnosti lokacija nekretnine; ako je predmet spora služnost zemljišta, nadležnost se utvrđuje u skladu s lokacijom opterećene nekretnine; ta nadležnost obuhvaća osobne zahtjeve povezane sa stvarnim pravima i pravima koja se nastoje ostvariti zajedno s tim zahtjevima protiv istog tuženika. Nadležni sud može, ako stranke to jednoglasno zatraže, uputiti predmet drugom, istovrijednom sudu kad je to opravdano razlozima prikladnosti;
- u pogledu nasljeđivanja, nužni dio, kao i ostavina, smjernice ili druga oporučna raspolaganja – tužbe se podnose isključivo sudu u čijoj je nadležnosti oporučiteljevo posljednje uobičajeno boravište, a ako se oporučiteljevo prebivalište u Poljskoj ne može utvrditi, sudu u čijoj je nadležnosti lokacija ostavine ili njezina dijela;
- u pogledu članstva u zadruzi, partnerstvu, društvu ili udruženju – tužba se može podnijeti isključivo sudu u čijoj je nadležnosti sjedište;
- u pogledu bračnog odnosa – tužba se može podnijeti isključivo sudu u čijoj je mjesnoj nadležnosti posljednje boravište bračnih drugova ako je barem jedan od njih i dalje nastanjen na području te nadležnosti ili ondje barem povremeno boravi. U slučaju drukčije situacije isključivu nadležnost ima sud u čijoj je nadležnosti prebivalište tuženika, a ako ni to nije slučaj, nadležan je sud u čijoj je nadležnosti prebivalište tužitelja;
- u pogledu odnosa između roditelja i djece te između posvojitelja i posvojenika – tužbe se mogu podnijeti isključivo sudu u čijoj je nadležnosti prebivalište tužitelja, pod uvjetom da ne postoji osnova za podnošenje tužbe na temelju odredaba o općoj nadležnosti.

Posebna nadležnost znači da se sudska nadležnost može drukčije odrediti u predmetima utvrđenima u posebnom zakonodavstvu:

- Pravo na odabir suda dodijeljeno je tužitelju.
- Ako je opravdana nadležnost više sudova ili ako je tužba podnesena protiv nekoliko stranaka koje su u nadležnosti različitih sudova u skladu sa zakonodavstvom o općoj nadležnosti. Isto vrijedi i ako je nekretnina, čija je lokacija osnova za utvrđivanje sudske nadležnosti, smještena u nekoliko područja sudske nadležnosti.
- Pravo odabira suda dodijeljeno je objema strankama na temelju ugovora ili jednoglasnog zahtjeva.
- Na temelju pisano dogovora stranke mogu uputiti već postojeći spor ili bilo koje sporove koji mogu nastati u budućnosti iz utvrđeno pravnog odnosa prvostupanjskom sudu koji u skladu sa zakonom nema mjesnu nadležnost. Taj će sud stoga imati isključivu nadležnost osim ako se stranke dogovore drukčije ili ako tužitelj podnese tužbeni zahtjev u elektroničkom postupku pokrenutom nalogom za plaćanje (*elektronicznie postojanie napominjanje, EPU*). Stranke isto tako mogu pisanim sporazumom ograničiti pravo tužitelja na odabir među više sudova nadležnih za takve sporove.
- Stranke, međutim, ne mogu promijeniti isključivu nadležnost.
- Sporazumi o sudskoj nadležnosti moraju biti u pisanoj obliku i mogu biti dio sporazuma o materijalnom pravu (klauzula o nadležnosti) ili zaseban sporazum.
- U predmetima u području radnog prava i socijalne sigurnosti nadležni sud može na jednoglasni zahtjev stranaka uputiti predmet na odlučivanje drugom, istovrijednom sudu koji se bavi predmetima u području radnog prava i socijalne sigurnosti ako je to opravdano razlozima prikladnosti.
- Nadležni sud određuje viši sud ili Vrhovni sud.
- Ako nadležni sud ne može odlučivati o predmetu ili preuzeti još jednu tužbu zbog prepreke, njegov viši sud odredit će drugi sud. Razlog tog određivanja može biti samo prepreka koja sprečava odlučivanje o predmetu, npr. isključenje suca ili viša sila.
- Vrhovni sud može uputiti predmet drugom sudu koji je istovrijedan sudu koji je uputio zahtjev ako je to u interesu pravde, posebno kako bi sud u očima javnosti bio nepristrano tijelo. Upućivanje predmeta može zatražiti nadležni sud.
- Ako je Državna riznica stranka u postupku, a državna organizacijska jedinica iz čijih aktivnosti proizlazi zahtjev sud koji je: 1. nadležan za odlučivanje o predmetu, taj sud mora po službenoj dužnosti dostaviti spis predmeta višem sudu, koji mora dodijeliti predmet drugom sudu koji je istovrijedan sudu koji je uputio zahtjev; 2. nadređena sudu nadležnom za odlučivanje o predmetu, potonji mora po službenoj dužnosti dostaviti spis predmeta višem sudu, koji mora dodijeliti predmet drugom sudu koji je istovrijedan sudu koji je uputio zahtjev, ali nije u njegovoj nadležnosti.
- Vrhovni sud obavezan je odrediti sud kojem će se podnijeti tužba ako se mjesna nadležnost ne može odrediti u skladu sa Zakonom na temelju okolnosti predmeta (članak 45. Zakona o parničnom postupku).

3 Ako je predmet u nadležnosti specijaliziranih sudova, kako doznati kojem se sudu moram obratiti?

Specijalizirane sudove čine upravni sudovi (*sądy administracyjne*) i vojni sudovi (*sądy wojskowe*).

Djelovanje vojnih sudova uređeno je Zakonom o organizaciji vojnih sudova (*Prawo o ustroju sądów wojskowych*) od 21. kolovoza 1997. Ti sudovi općenito rješavaju kaznene predmete u Poljskim oružanim snagama. Drugi predmeti mogu se uputiti u njihovu nadležnost isključivo u skladu sa zakonom.

Djelovanje upravnih sudova uređeno je Zakonom o organizaciji upravnih sudova (*Prawo o ustroju sądów administracyjnych*) od 25. srpnja 2002. Upravni sudovi provode pravdu praćenjem aktivnosti javnih upravnih tijela, kao i rješavanjem sporova o nadležnosti i sudskoj nadležnosti između tijela lokalne samouprave i tijela državne uprave. Nije isključeno da u iznimnim slučajevima upravni sud može donijeti odluku u građanskom predmetu, u okviru svojih obveza nadzora u pogledu aktivnosti tijela državne uprave.

■ Posljednji put ažurirano: 04/02/2026

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJA-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugom

jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.